

Prořezávání stromů

Rady, tipy a triky při prořezávání stromů.

HODINOVÝ MANŽEL

Poskytujeme služby typu hodinový manžel v regionu Plzeň a okolí.

Potřebujete profesionálního pomocníka na drobné opravy, údržbu a pomoc ve vaší domácnosti, kanceláři nebo na zahradě?

KONTAKT

Mgr. Václav HÁSE

Tel.: 728 06 06 06

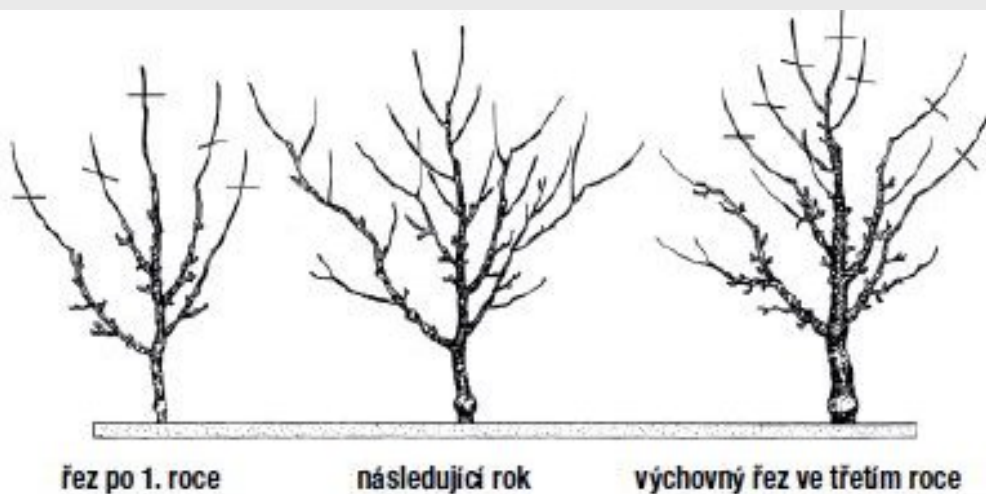
IČO: 734 34 621

Výchovný řez mladých ovocných stromů

Po vysazení provedeme na ovocných stromech na jaře řez rostlin a během dalších 3 – 5 let koncem února nebo začátkem března výchovný řez. Před prvním prořezem je důležité určit hlavní výhon, který má tvořit další kmen a 3 nebo 4 hlavní větve, ze kterých se má vyvinout budoucí koruna.

Nejdůležitější pravidla prořezu:

1. Zkrácení hlavního výhonu a odstranění všech konkurenčních výhonů.
2. Prořez všech konkurenčních výhonů hlavních větví.
3. Prořez všech svislých výhonů.
4. Odstranění všech výhonů rostoucích směrem dovnitř.

Řez živých větví

Dochází-li při výchovném řezu k odstraňování či redukcí živých větví, musí být řez proveden se zřetelem na podporu přirozeného obranného systému a ochranné zóny větve stromu. Pokud odstraníme dceřinou větev tak, aby nedošlo k poranění větvevního límečku větve mateřské, tyto dva mechanismy relativně spolehlivě (samozřejmě spolehlivě z hlediska přírodních systémů) zabrání průniku patogenů (zejména dřevokazných hub), kteří osidlují čerstvá poranění. Dojde-li však k poranění mateřské větve (jež nastane při řezu za větvevní límeček s poraněním korního hřebínku), ochranná zóna jeho větvevního nasazení už na aktivní obranu nestačí a strom musí aktivovat další obranné mechanismy – ovšem už ne vždy tak efektivní. Z toho důvodu dochází v průběhu času k šíření patogenů do dřeva mateřské větve a během několika let i ke vzniku otevřených dutin.

Odstraňování živých větví vždy představuje zátěž energetického systému stromu, protože dochází nejen k redukcí energii produkující asimilační plochy (listů na odstraněné větvi), ale i k poranění, které vyvolává energeticky náročné obranné reakce. Je proto nutné odstraňovat co nejmenší objem větví nutný pro zajištění žádaného účelu řezu. Právě zde platí všechna výše zmíněná pravidla o řezu stromů s tím, že pokud není nutné živou větev z jakéhokoli důvodu řezat, tak ji zkrátka neřežeme a ponecháme ji v koruně jejímu přirozenému vývoji!

WWW.HODINOVYMANZEL-PLZEN.CZ

Hodinovymanzel- plzen@seznam.cz

Prořezávání stromů

Rady, tipy a triky při prořezávání stromů.

HODINOVÝ MANŽEL

Poskytujeme služby typu hodinový manžel v regionu Plzeň a okolí.

Potřebujete profesionálního pomocníka na drobné opravy, údržbu a pomoc ve vaší domácnosti, kanceláři nebo na zahradě?

KONTAKT

Mgr. Václav HÁSE

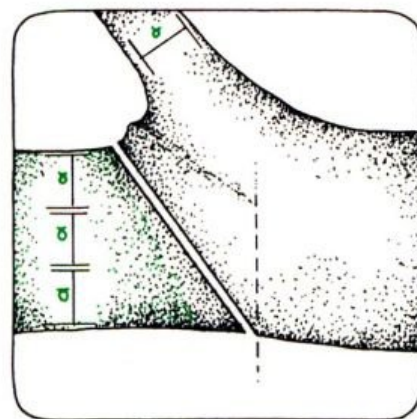
Tel.: 728 06 06 06

IČO: 734 34 621

Se zvýšeným rizikem infekce řezné rány při řezu kodominantních výhonů se setkáváme i při řezu živého terminálního výhonu stromu. I zde platí, že tento pro strom násilný řez je nutno provádět pouze v případě mladých stromů a **bezduvodné odstranění terminálu zdravým a provozně bezpečným mladým jedincům je hrubou technologickou chybou**. Přesto se v některých případech ocitáme v situaci, kdy musíme i poměrně silný vrcholový výhon odstranit. To se týká například redukčních řezů korun dospívajících stromů, které již zasahují svými silnými větvemi do budov, produktovodů, elektrického vedení, dopravních značek, veřejného osvětlení a podobně.

Při redukčním řezu vrcholového výhonu platí zásada (tzv. **třetinové pravidlo**), že jej vždy zkracujeme na dostatečně silný a zdravý postranní (vedlejší) výhon, jehož průměr je alespoň třetinový (lépe poloviční a vyšší) ve srovnání s průměrem odstraňovaného vrcholu. Toto třetinové pravidlo platí ale i obráceně.

Odstraňujeme-li dceřinou větev od větve mateřské či přímo u kmene, nejlépe se řezná rána zahojí, bude-li její průměr nanejvýš třetinový (lépe ještě užší) ve srovnání s průměrem větve či kmene, k němuž větev odstraníme. Toto pravidlo platí i v případě malých průměrů řezných ran na mladém stromě a nelze jej proto v případě výchovných řezů nijak podceňovat!

Velmi často se při výchovném řezu můžeme setkat s tím, že potřebujeme odstranit dvě větve rostoucí těsně u sebe téměř z jednoho místa, popřípadě vyrůstající přímo ze stejného místa. V takovém případě odstraňujeme každý ze stonků na větvěvní límeček, čímž mezi nimi zůstane část mateřské větve neporušena. Vytvoříme tak mezi těmito dvěma poraněními tak zvaný korní můstek, jenž urychlí zavalení způsobených ran.

Řez mrtvých větví

Mrtvé větve se v korunách mladých stromů nacházejí velmi málo. Pokud ano, pak svědčí o nízké vitalitě a špatném zdravotním stavu mladých jedinců. Po odumření větve dochází k aktivaci ochranné zóny větve v okolí větvěvního nasazení větve mateřské. Současně – protože mrtvá větev již sekundárně netloustne – se její báze začíná zavalovat novým každoročním tloušťkovým růstem mateřské větve. V této fázi je potřeba mrtvou větev odstranit, aby mohlo dojít k rychlému uzavření vzniklé rány ránovým dřevem. Mrtvé a odumírající větve musíme proto řezat co nejtěsněji k okraji živého pletiva na bázi větvěvního nasazení větve mateřské. Její živá pletiva samozřejmě nesmí být v žádném případě poškozena! Zával v okolí větvěvního nasazení se nijak neformuje ani neupravuje.

Odstranění mrtvých (suchých) větví z koruny mladého stromu je často velmi důležité, nejen z hlediska provozní bezpečnosti, ale hlavně z důvodů zdravotních. Suché větve mohou být napadené rozličnými chorobami či škůdci a mohou oslabit celou mladou rostlinu.

WWW.HODINOVYMANZEL-PLZEN.CZ

Hodinovymanzel- plzen@seznam.cz

Prořezávání stromů

Rady, tipy a triky při prořezávání stromů.

HODINOVÝ MANŽEL

Poskytujeme služby typu hodinový manžel v regionu Plzeň a okolí.

Potřebujete profesionálního pomocníka na drobné opravy, údržbu a pomoc ve vaší domácnosti, kanceláři nebo na zahradě?

KONTAKT

Mgr. Václav HÁSE

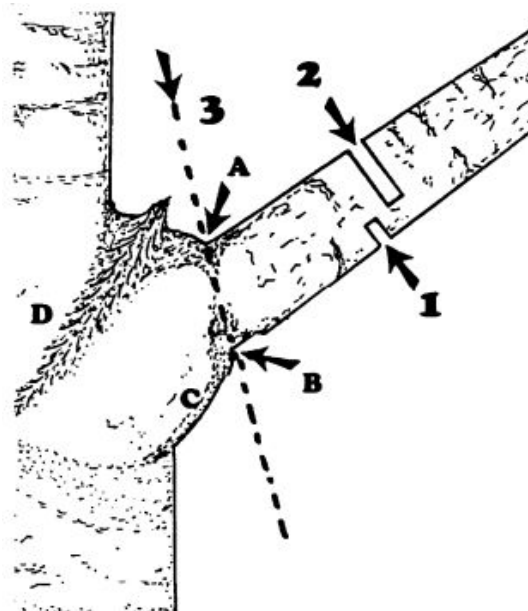
Tel.: 728 06 06 06

IČO: 734 34 621

Odstranění silnější větve

Odstranění silnější větve většího průměru v místě větvení, kterou nejsme při řezu schopni pohodlně udržet ve své volné ruce, nelze učinit najednou, přímo u větvení límečku.

V místě větvení by mohlo při řezu dojít k odtržení kůry či dokonce dřeva větve mateřské, čímž by došlo k silnému poškození vnitřních pletiv dřeva ponechané větve či kmene. Dokonce by mohlo být zničeno citlivé místo větvení, ve kterém dochází k tvorbě důležité ochranné zóny větve, jenž je vystaveno vysokému infekčnímu tlaku patogenů. V takovém případě přistupujeme k tak zvané metodě řezu na třikrát.

Zimní řez

V některých případech je nutné řešit odstranění plísní z podkladních ploch. Zde bychom měli postupovat níže uvedeným způsobem

V únoru a březnu, před začátkem vegetace, provádíme tzv. zimní řez ovocných dřevin. Ovšem neznamená to, že nyní můžeme řezat veškeré ovocné dřeviny. Řezou se především jadroviny (jabloně, hrušně, jeřáb, kdoule). Dále můžeme řezat lísku a je také vhodný čas k řezu bobulovin – rybízu a angreštu.

Nevhodná doba řezu může stromy zásadně poškodit, proto v tuto dobu neřežeme peckoviny (třešně, broskve, meruňky, slivoně), u nich je čas zásahu až za vegetace. Ořešák prořežeme až v létě. Také nebudeme řezat, kdyby ještě teplota přes den poklesla pod - 5 °C.

Největším zahrádkářským zlovykem je uniformní zkrácení veškerých větví po obvodu – takto lze stříhat živý plot, nikoliv ovocný strom. Výsledkem bude nekontrolované množství mladých výhonů bez ovoce.

Začneme od spodních větví – ty nejstarší, které se stáčí k zemi, zkrátíme na tzv. vodící větev, která směřuje nahoru. Je-li těchto větví moc, můžeme některé vyřezat úplně. Pak řežeme zásadně na tzv. větvní kroužek – v ztloustlém místě, kdy se setkává větev a kmen. Veškeré řezy vedeme mírně šikmo. Redukci těchto větví odstraníme i část příliš starého a hustého plodnosného obrostu – již málo rodí a jen zahušťuje korunu. Nikdy neodstraňujeme zcela všechny spodní větve – koruna by se nám tak zvedla o celé patro a za nějaký čas bychom pak na ovoce vůbec nedosáhli!

WWW.HODINOVYMANZEL-PLZEN.CZ

Hodinovymanzel-plzen@seznam.cz

Prořezávání stromů

Rady, tipy a triky při prořezávání stromů.

HODINOVÝ MANŽEL

Poskytujeme služby typu hodinový manžel v regionu Plzeň a okolí.

Potřebujete profesionálního pomocníka na drobné opravy, údržbu a pomoc ve vaší domácnosti, kanceláři nebo na zahradě?

KONTAKT

Mgr. Václav HÁSE

Tel.: 728 06 06 06

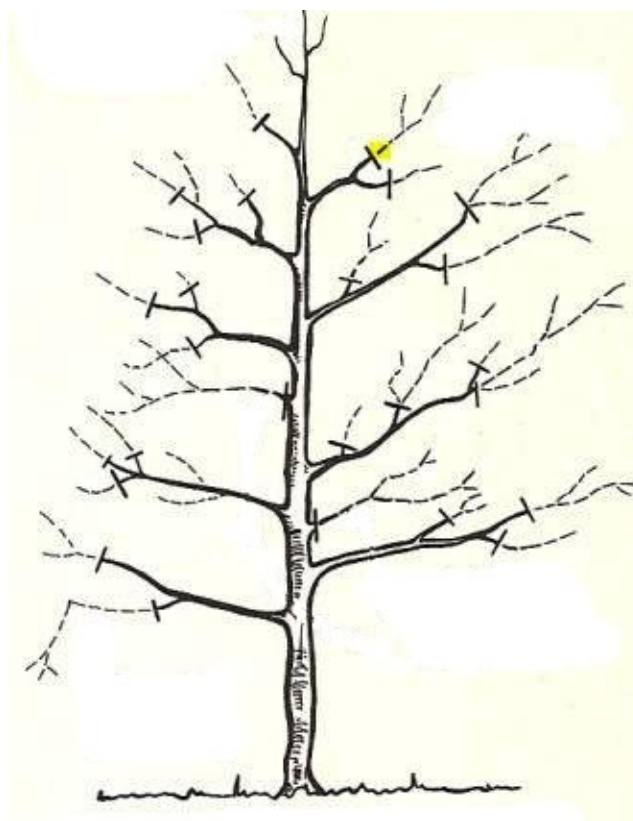
IČO: 734 34 621

V horní části koruny ponecháme kosterní větve, které by se měly rozkládat rovnoměrně po celém obvodu. Odstraníme celé větve, které zahušťují korunu. Koruna musí být světlá, ale neodstraňujeme uvnitř ani všechny jednoleté a dvouleté výhony, zanedlouho by nám totiž zbyly jen staré větve, které nelze zmladit.

Nezapomeneme očistit případné výhony z kmene a co nejnižší odstraníme také kořenové výmladky. Podle potřeby ošetříme i další poškození kmene (dutiny apod.). Prohlédneme strom a odstraníme případné nedostatky minulých řezů, zejména pahýly, nevhodné čípky. Samozřejmě odřízneme nebo zkrátíme veškeré nalomené nebo nemocné či škůdci napadené větve. Větší rány ošetříme stromovým balzámem.

Na stromě by po řezu měl zůstat drobný plodný obrost – ukážeme na kameru plodný pupen, ze kterého se vyvine po odkvětu plod. Potřebujeme-li prořezat příliš zanedbaný strom, nikdy to neděláme najednou, rozfázujeme si zásahy do několika let, aby nedošlo k příliš bujnému zmlazení.

Po řezu nenecháme poházené větve kolem stromů, snadno bychom nalákali zajíce a srny a při jejich návštěvě by snadno došlo i ke škodám na stromech. Nejrychlejším řešením při úklidu je drtič.

WWW.HODINOVYMANZEL-PLZEN.CZ

Hodinovymanzel-plzen@seznam.cz